

Қыран елім – Қазақстаным

Қазақстан Республикасының
Мемлекеттік Гимні

Сөзін жазғандар: Жүмекен Нәжімеденов,
Нұрсұлтан Назарбаев
Әнін жазған: Шәшіні Қалдаяқов

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой,
Намысың бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

Урпаққа жол ашқан,
Кен байтақ жерім бар,
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар,
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досымдай,
Біздің ел бақытты,
Біздің ел осындай!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

«Мемлекеттік рәміздер – ұлттық құндылық»

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК РӘМІЗДЕРІ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ТУЫ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес. Тудың ені мен ұзындығының арақатынасы – 1/2.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туының авторы – суретші Шәкен Ниязбеков.

Геральдика (гербтану) тілінде – көк түс және оның түрлі реңкі адалдық, сенімділік, үміт сияқты адамгершілік қасиеттерге сай келеді. Ежелгі түркі тілінде «көк» сөзі аспан деген ұғымды білдіреді. Көк түс түркі халықтары үшін қасиетті ұғым.

Түркі және әлемнің өзге де халықтарындағы көк түстің мәдени-сәмиотик. тарихына сүйене отырып, мемлекеттік тудың көгілдір түс Қазақстан халқының жаңа мемлекеттілікке ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді деп қорытуға болады.

Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Күн – қозғалыс, даму, өсіп-өркендеудің және өмірдің белгісі. Күн – уақыт, замана бейнесі.

Қанатын жайған қыран құс – бар нәрсенің бастауындай, билік, айбындылық бейнесі.

Ұлан-байтақ кеңістікте қалықтаған қыран Қазақстан Республикасының еркіндік сүйгіш асқақ рухын, қазақ халқының жан-дүниесінің кеңдігін паш етеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБАСЫ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы – дөңгелек нысанды және көгілдір түс аясындағы шаңырақ (киіз үйдің жоғарғы күмбез тәрізді бөлігі) түрінде бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесіндей тарап уықтар шаншылған. Шаңырақтың оң жағы мен сол жағында аңыздардағы қанатты пырақтар бейнесі орналастырылған. Жоғарғы бөлігінде – бес бұрышты көлемді жұлдыз, ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар. Жұлдыздың, шаңырақтың, уықтардың, аңыздардағы қанатты пырақтардың бейнесі, сондай-ақ «Қазақстан» деген жазу – алтын түстес.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасының авторлары – Жаңдарбек Мәлібеков пен Шоты Уәлиханов.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ӘНҰРАНЫ

Сөзін жазғандар: Жүмекен Нәжімеденов,
Нұрсұлтан Назарбаев

Әнін жазған: Шәмші Қалдаяқов

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

Ұрпаққа жол ашқан,
Кең байтақ жерім бар.
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар.
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досындай.
Біздің ел бақытты,
Біздің ел осындай!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

1991 жылы 1-желтоқсандағы жалпыға-лықтық сайлауда Н.Ә. Назарбаев Қазақстан Республикасының Президенті болып сайланды.

**1992 жылы 4-маусымда жаңа мемлекеттік рәміздер:
Елтаңба, Ту, Әнұраны бекітілді.**

1995 жылы 30 тамызда Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы қабылданды

□1991 жылы 16- желтоқсанда «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заң қабылданды.

□1991 жылы 1 -желтоқсандағы жалпыхалықтық сайлауда Н. Ә. Назарбаев Қазақстан Республикасының Президенті болып сайланды.

□1991 жылы 10 қазан.Қазақ халқының тұңғыш ғарышкері Тоқтар Әубәкіров ғарышқа самғады.

□1992 жылы 4-маусымда Қазақстан Республикасы Жоғары Кеңесінің сессиясында Республикамыздың Туы, Елтаңбасы, Гимні қабылданды.

□1993 жылы 15- қарашада Қазақстан Республикасының Ұлттық ақшасы-Теңге айналымға енді.

□1994 жылы ғарышкер Талғат Мұсабаев ғарышқа ұшты.

□1995 жылы 30-тамызда жаңа Ата Заңымыз қабылданды.

□ 1997 жылы 10-желтоқсанда астанамыз Астанаға көшірілді.

□2006 жылы 7-қаңтарда жаңа Гимн қабылданды.

Мемлекеттік Елтаңба

*Туға, мөрге, металл ақшаға,
мемлекеттік
ғимараттарға*

*Республика Президентінің
жұмыс бөлмесінде, Пар-
ламент мәжілістері өтетін
залда*

*Орталық және мемлекеттік
мекемелерде, Қазақстанның шет
елдегі елшіліктерінің үйіне
орнатады*

*Мемлекеттің шекарасындағы
бағанаға салынады*

**Қазақстан-көк байрағы
желбіреген тәуелсіз мемлекет**

ҚР Конституциясы 34 бап. 2 бөлім. Әркім Республикасының мемлекеттік нышандарын құрметтеуге міндетті.

Қ.Р Конституциясы 36 бап. 1 бөлім. Қ.Р қорғау – оның азаматының қасиетті парызы және міндеті.

Әні: композитор Шәмші Қалдаяқов

Сөзі: Жүмекен Нәжімеденов , Нұрсұлтан Назарбаев .

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Ұрпаққа жол ашқан,
Keң байтақ жерім бар.
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар.
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досындай.
Біздің ел бақытты,
Біздің ел осындай!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

Мемлекеттік Ту

Елтаңба

Жылдар сөйлейді

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы

Елтаңбаның негізгі арқауы болып тұрған-шаңырақ. Шаңырақ-киіз үйдің күмбезі. Ол күн бейнесін, уықтары одан тарап жатқан алтын сәулелерді елестетеді. Елтаңбадағы тұлпар бейнесі-дала Пырағы, оның ғажайып шапшандығы ер жігітті жеңіске, тәуелсіздік-ке, бостандыққа жетелейді. Елтаңбаның маңдайшасына бебұрышты жұлдыз –таңмен бірге туатын Шолпан жұлдызының белгісі. Халқымыздың “Бағымыз ашылып, жұлдызымыз жарқырай берсін” деген асыл арманынан туған. Елтаңбаның төменгі бөлігінде-ел аты “Қазақстан” деген жазу бар.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туы көгілдір түсті. Тудың көгілдір түсі ашық аспанды еске түсіреді. Ашық аспан бейбітшіліктің, аманышылықтың, белгісі болған.

Күннің нұр шұғылалы алтын бейнесі-байлық пен берекенің, тыныштықтың нышаны.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туындағы дала қыранының бейнесі –қазақстандықтардың еркіндігінің, тәуелсіздігінің, бостандығының, жомарттығы мен қырағылығының нышаны.

Өрнек-белгілі дәуірдің өзіне тән қолтаңбасы, ол халықтың көркемдік талғамының көрсеткіші.

Мемлекеттік Ту

Республика Президентінің сарайына

Парламенттің, Үкіметтің, министрліктердің, мемлекеттік мекемелердің ғимараттарына

Ұлттық мерекелер кезінде

Әскери адамдар Отанға адал ант берген кезде

Қазақстанның шет елдегі елшіліктерінің ғимараттарына орнатылады

Қазақстан Республикасының Гимні.

1956 жылы жазылған, толықтырулар және енгізулермен, өлеңді мемлекетті кәнуран деңгейіне жеткізген "Менің Қазақстаным" әйгілі әні 2006 жыл 07 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасының әнұраны болды.

ҚР Президенті әнұран мәтініне түзетулер енгізгеннен кейін авторы болып көрсетіледі.

Ресми рәсімдерге әнұранды орындауда кеуденің сол жағына оң қолдың алақаны тұрып қоса тіркеуі керек.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Гимні

Сөзі: Жұмекен Нәжімеденов
Нұрсұлтан Назарбаев

Әні: Шәмші Қалдаяқов

Мемлекеттік Гимн

- 1. Жиналыстар мен мәжілістерде;*
- 2. Ескерткіштер орнатылғанда;*
- 3. Шет елдердің мемлекет басшыларын қарсы алғанда немесе шығарып салғанда орындалады.*
- 4. Әнұранды міндетті түрде түрегеп тұрып тыңдайды.*

Менің Отаным – Қазақстан.

Мемлекеттік гимн.

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы.
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Қ а й ы р м а с ы.
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

Ұрпаққа жол ашқан,
Кең байтақ жерім бар.
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар.
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досыңдай.
Біздің ел бақытты,
Біздің ел осындай.

Еліміздің Туы, Елтаңбасы, Әнұраны, Конституциясы қойылған орын. ҚР Президенттік мәдениет орталығы.

**1992 жылы 4-маусымда жаңа мемлекеттік рәміздер:
Елтаңба, Ту, Әнұраны бекітілді.**

Менің Отаным – Қазақстан.

Мемлекеттік Гимн.

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы.
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Қ а й ы р м а с ы.
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

Ұрпаққа жол ашқан,
Кең байтақ жерім бар.
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар.
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досыңдай.
Біздің ел бақытты,
Біздің ел осындай.